

Selecteer de juiste gehoorbescherming

In deze leidraad vind je een mogelijke aanpak terug om zelf de juiste gehoorbescherming voor je werknemers te selecteren.

A. Voor wie?

Nog even opfrissen wat hierover gezegd wordt in de 'Codex over het welzijn op het werk' alsook wat het audiologisch standpunt binnen EarCovered at work hierover is:

- Codex:
  - i. Alle werknemers(groepen) waarbij de Onderste ActieWaarden overschreden worden, krijgen gehoorbescherming ter beschikking.
  - ii. Alle werknemers(groepen) waarbij de Bovenste ActieWaarden geëvenaard of overschreden worden moeten gehoorbescherming verplicht gebruiken.
  - iii. Voor geen enkele werknemer(sgroep) mag de grenswaarde (= inclusief de demping van de gehoorbescherming) overschreden worden (nooit!)
- Audiologisch standpunt: Alle werknemers(groepen) met een blootstelling > 75 dBA gedurende 8u lopen volgens WHO (1999) een risico

B. Welke gehoorbescherming?

- Verschillende **types** gehoorbescherming (volgens EN 458:2016: *Hearing protectors – Recommendations for selection, use, care and maintenance – Guidance document*):
  - Oorkap (OK)
  - Oorkap op helm (OKH)
  - Oordoppen: wegwerp en herbruikbaar
    - Voorgevormde: bv. lameloordoppen (LO)
    - Vervormbare: bv. moussen (MO)
    - Oorbeugel (OB)
    - Op maat gemaakt of otoplastieken (OP)
- Verschillende **functies** van gehoorbescherming (volgens EN 458:2016):

Passieve GB	Geen elektronica
Niveau-afhankelijke GB	De demping varieert met het niveau (toepassing: impulsief of intermitterend geluid)
Passieve niveau-afhankelijke GB	Passieve demping tegen impulsieve geluiden (niet continu noch repetitieve geluid)
Sound-restoration niveau-afhankelijke GB	zowel een versterking bij stil geluid als een demping bij lawaai
Active-noise reduction (ANR):	lawaai verminderen door middel van tegengeluid (50 tot 500Hz)
GB met audio-input 'entertainment' Werk- of veiligheids- gerelateerde audio-input	radio ontvanger of audio-input van externe toestellen (+ waarschuwingssignalen en boodschappen) radio ontvanger of two-way-radio

EarCovered at work

Je kan de gehoorbescherming op volgende manier selecteren:

1. Stel werknemersgroepen samen
2. Wat moeten de werknemersgroepen horen?
3. Op welke manier wordt de gehoorbescherming gebruikt? – combinatie met andere PBM?
4. Hoeveel moet de gehoorbescherming dempen?

1. Werknemersgroepen samenstellen

Welke werknemers

- hebben een gelijkaardige functie? (operator, techniker, ploegleider, heftruckchauffeur, engineers,...)
- werken in gelijkaardige werkomgeving/afdeling?
- worden blootgesteld aan gelijkaardige geluidsniveaus?

	Functie	Afdeling	dB
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

2. Wat moeten de werknemers(groepen) horen?

1. **Signalen:** waarschuwing, heftruck,...
2. **Machine/gereedschap:** techniker,...
3. **Omgeving:** voeling behouden – niet vervelend klinken – communicatie collega’s enigszins mogelijk

↳ **gepaste demping voor de gehoorbescherming selecteren (voldoende HOOR- of ZICHTbaar maken)**

➔ **Hoeveel moet de gehoorbescherming dempen?**

Geluidsniveau in dB:

- De gehoorbescherming brengt het geluidsniveau terug naar een veilig niveau van 75 dBA gedurende 8u. (WHO, 1999)
- NBN EN 458:2016: geschikte demping dempt tot tussen 70 en 80 dB
- Wetgeving: Grenswaarde: $L_{ex, d} < 87$ dBA (na rekening houden met demping gehoorbescherming)

! Opletten voor overprotectie! Dit betekent dat het geluidsniveau na demping met gehoorbescherming onder 70 dBA komt. (NBN EN 458:2016)

Bv. blootstelling aan 90 dBA: demping van 30 dB: 60 dBA

! Mogelijk probleem: veel gehoorbescherming dempingswaarden vanaf 20 dB en niet kleiner

Frequentiebereik:

Industrie: Hoogfrequente demping (HF): hoge frequenties: meest gevoelig voor lawaai

➔ nadeel: spraakverstaan wordt moeilijker

Eventueel met andere systemen oplossen: zie verder

	Wie	Geluidsblootstelling in dB	Theoretische demping In dB
	Functie/afdeling		
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

2. Wat moeten werknemers(groepen) horen: vervolg

- 4. **Telefoon:** teamleader,...
  - Actief systeem om te telefoneren nodig:
    - bluetooth verbinding: oorkappen – otoplastieken
    - otoplastieken + beengeleidingssysteem
- 5. **Communicatie**
  - Actief systeem voor communicatie
- 6. Geluiden **maskeren** bij repititief werk/hinder
  - Radio ingebouwd en begrensd
- 7. **Wisselende geluidssituaties:**
  - Actief adaptief systeem in oorkap of oordop

	Wie Functie/afdeling/dB	Telefoneren x	Collega's/ Communicatie x of frequentie	Geluiden maskeren repititief/hinderend	Wisselend geluidsklimaat
1					
2					
3					
4					
5					

3. Op welke manier wordt de gehoorbescherming gebruikt?

Nrs	Continu vs. Wisselend: wel/geen lawaai	Laagfrequent (50 – 500Hz)	Stof	Warm	Vochtig	Geen propere handen	Veel bewegen	Kleine ruimte	Bij voeding
	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Continu	Alle soorten oordoppen – oorkappen
Wisselend	Oorkap – oorbeugel – otoplastiek met koordje en clip (indien handeling onder de knie)
Laagfrequent (50 – 500 Hz)	Active Noise Reduction
Stof	Oordoppen in poreus materiaal minder geschikt
Warm	Oorkap minder geschikt naar comfort toe – otoplastieken in silicone onderhevig aan temperatuur
Vochtig	Poly Urethaan oordoppen minder geschikt
Geen propere handen	Oorkap of oordop met steeltje
Veel bewegen/kleine ruimte	Hinder vermijden door inspelen op grootte – wel/geen koordje
Bij voeding	Oordoppen met detectiekogel, blauwe kleur, otoplastieken acrylaat (gemakkelijker te reinigen)

* Koordje en/of clip ter bevestiging om niet te verliezen (code ter identificatie/serienummer)

4. Combinatie met andere (PB)M?

Nrs	Wie Functie/afdeling/dB	Veiligheids bril x	Helm x	Haar netje x	Mond masker x	Communicatie systeem x	Adem- bescherming x	Andere:

OPM: verschillende gehoorbescherming niet met elkaar combineren

Oorkap + bril	Bril met dunne pootjes
Oorkap + helm/Oordop + helm	Montage op helm (samen gecertificeerd) / Verkorte filter otoplastiek indien nodig
Oorkap + haarnetje	Haarnetje eerst
Oorkap + mondmasker + communicatiesysteem	Mondmasker eerst Gevoeligheid microfoon aanpassen (vermijden bijgeluiden wrijving mondmasker – microfoon)
Oordop met koordjes	Overload aan koordjes vermijden (mondmasker bv.)
Adembescherming	Combinatie met gehoorbescherming checken

**EarCovered
at work**

KEUZEMATRIX GEHOORBESCHERMING PER WERKNEMERSGROEP

	Wie (1 Werknemersgroepen) Functie/afdeling/dB	Type (3 Gebruik) Oordop, oorkap,...	Demping Decibel (4 Demping) Range in dB		Extra systeem? (2 Wat horen) Communicatie, telefoon, radio, adaptief	Extra specificatie? (3 Gebruik) Koordje, detectiekogel, materiaal,...	KEUZE Wat komt in aanmerking? Wat nog nagaan? Bv. prijs...
1							
2							
3							
4							
5							
6							

Je kan de uiteindelijke selectie van de gehoorbescherming hieronder vermelden of opnemen onder de toepassing 'Beleid'.

Na het doorlopen van al deze stappen, kunnen verschillende types gehoorbescherming mogelijk zijn per werknemersgroep:

- Ga na of 1 type gehoorbescherming volstaat (per werknemersgroep).
  - Wat met werknemers die over verschillende afdelingen heen werken/aan verschillende geluidsniveaus blootgesteld worden/meerdere functies uitoefenen?
- Laat je de werknemers ruimte om te kiezen tussen meerdere types of niet?
  - Sowieso ruimte laten voor persoonlijke medische redenen:
    - Bv. veel oorproppen: oordoppen minder geschikt
    - Bv. kleine gehoorgang: moussen oordoppen minder geschikt
- Welke investering is mogelijk (budget)?
- Welke oplossing is meest duurzaam?
- Probeer tot een keuze te komen in samenspraak met (afgevaardigde) werknemers/comité. Het is meer motiverend voor de werknemers om gehoorbescherming te dragen als ze zich gehoord voelen.